

УДК 619:611.4

МОРФОЛОГІЯ ГЕМОЛІМФАТИЧНИХ ВУЗЛІВ СВІЙСЬКИХ ТВАРИН

Усенко С. І., кандидат ветеринарних наук, доцент

Стегней С. М., здобувач вищої освіти

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ*

Лімфатична система є однією з інтегруючих систем організму, яка формує антигенний гомеостаз внутрішнього середовища організму. Вона функціонує за принципом міжклітинної кооперації із залученням комплексу специфічних і неспецифічних клітинних та гуморальних чинників. До лімфатичної системи належать лімфатичні судини і органи кровотворення та імунного захисту. Основа паренхіми цих органів утворена ретикулярною або епітеліальною тканиною, яка формує специфічне мікроточення, в якому відбувається утворення клітин крові та диференціювання лімфоцитів в ефекторні клітини (Маслянюк Р.П., 2004;). Органи кровотворення та імунного захисту розташовані у напрямку кровоносних і лімфатичних судин. Рецептори плазмолемні клітин імунної системи здатні реагувати на чужерідні агенти, що потрапили до внутрішнього середовища організму. Центральні органи лімфатичної системи представлені червоним кістковим мозком, тимусом і клоакальною сумкою у птахів. Тут утворюються

клітини крові. Селезінка, лімфатичні і гемолімфатичні вузли та лімфоїдні утворення асоційовані із слизовими оболонками органів травлення, дихання, сечостатевого апарату, шкіри є периферичними органами, де відбувається антигензалежна диференціація лімфоцитів у ефекторні клітини, які нейтралізують антигени. У периферичних органах також відбувається знищення клітин крові, які завершили свій життєвий цикл.

Дослідити топографію і мікроскопічні особливості будови гемолімфатичних вузлів великої рогатої худоби. Для дослідження використовували навчальний і науковий матеріал кафедри біоморфології хребетних ім. акад. В.Г. Касьяненка. При проведенні досліджень використовували комплекс макро- і мікроскопічних методів (Горальський Л.П., Хомич В.Т., Кононський О.І., 2005).

Гемолімфатичні вузли у великої рогатої худоби розміщені в підшкірній клітковині по ходу грудної та черевної аорти, у овець переважно в нижній частині черева і в поперековій ділянці. У свиней і коней вони відсутні. Вони являють собою темно-червоні утворення круглої форми величиною від шпилькової головки до лісового горіха. Вони виконують функції, властиві периферичним органам кровотворення та імуногенезу, а також тут відбувається руйнування еритроцитів, які завершили життєвий цикл. Гемолімфатичні вузли мають менші розміри ніж лімфатичні та мають зв'язок кровоносним руслом через дрібні артерії. Вони мають таку ж будову як лімфовузли і утворені сполучнотканинною стромою, паренхімою і системою синусів, в яких міститься кров і лімфа. Ззовні вони вкриті сполучнотканинною капсулою, яка містить пучки гладких м'язових клітин. Від капсули відходять тонкі трабекули. Кіркова речовина займає меншу площу, лімфоїдних вузликів мало, мозкові тяжі тонші, порівняно з лімфатичними вузлами. Синуси гемолімфатичних вузлів, особливо проміжні мозкові, відносно широкі. Завдяки значній кількості крові синуси не завжди легко відрізняються від вен, які проходять в мозкових тяжах. У підкапсулярному і ворітньому синусах міститься значна кількість крові. У жуйних гемолімфатичні вузли є додатковими селезінками і включені в кровоносне русло. З віком тварин гемолімфатичні вузли піддаються інволюції. Кіркова і мозкова речовина поступово заміщується пухкою сполучною та жирною тканиною.

Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України

Факультет
ветеринарної
медицини

Міжнародна наукова конференція

«Актуальні питання ветеринарної патології»

приурочена 105-річчю факультету ветеринарної медицини
та 85-річчю доктора ветеринарних наук, професора,
заслуженого діяча науки і техніки України,
академіка НААН України

Анатолія Йосиповича Мазуркевича

2–3 жовтня 2025 р.,
м. Київ, факультет ветеринарної медицини НУБіП України

Київ – 2025

УДК 005.745(043.2)(063)

З 41

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

«Актуальні питання ветеринарної патології» приурочена 105-річчю факультету ветеринарної медицини та 85-річчю доктора ветеринарних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка НААН України Анатолія Йосиповича Мазуркевича: Міжнародна наукова конференція, м. Київ, Україна, 02-03 жовтня 2025 року: матеріали конференції, Київ, 116 с.

За викладений в тезах матеріал відповідають безпосередньо автори.

Збірник матеріалів конференції є науково-практичним виданням, в якому опубліковано тези доповідей студентів, аспірантів, кандидатів і докторів наук, наукових працівників та практикуючих лікарів факультету ветеринарної медицини та інших підрозділів Національного університету біоресурсів і природокористування України, навчальних і наукових установ України та зарубіжжя. Наукові праці відображають результати досліджень з напрямку ветеринарної медицини та біології.

Збірник матеріалів конференції розрахований на студентів, аспірантів, докторантів, викладачів, науковців, практикуючих лікарів та всіх, хто цікавиться останніми тенденціями розвитку сучасної науки.

Організаційний комітет з підготовки збірника тез: Цвіліховський М.І., д.біол.н., професор; Голопура С.І., д.вет.н., професор; Малюк М.О., д.вет.н., професор; Куліда М.А., к.вет.н., доцент; «Актуальні питання ветеринарної патології» приурочена 105-річчю факультету ветеринарної медицини та 85-річчю доктора ветеринарних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка НААН України Анатолія Йосиповича Мазуркевича: Міжнародна наукова конференція, м. Київ, Україна, 02-03 жовтня 2025 року: матеріали конференції, Київ, 116 с.

Відповідальний за випуск: М. О. Малюк

НУБіП України